

JÖNKÖPING UNIVERSITY
School of Education and Communication

UTBILDNINGSPLAN

Kompletterande pedagogisk utbildning med inriktning mot arbete i gymnasieskolan, ett ämne, 90 högskolepoäng

Programstart: Hösten 2020

UTBILDNINGSPLAN

Kompletterande pedagogisk utbildning med inriktning mot arbete i gymnasieskolan, ett ämne, 90 högskolepoäng

Additional Teacher Training, 90 credits

Programkod: LGG19

Programstart: Hösten 2020

Fastställd av: VD 2019-03-12

Utbildningsnivå: Grundnivå

Reviderad av: VD 2020-02-27

Version: 2

Diarienummer: § 20/033

Examensbenämning

Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan

Degree of Bachelor of Arts/Science in Upper Secondary Education

Programbeskrivning

Kompletterande pedagogisk utbildning syftar till att komplettera tidigare tillägnade ämneskunskaper i särskilt utvalda undervisningsämnen i gymnasieskolan eller motsvarande nivåer i vuxenutbildningen för att studenten ska kunna avlägga ämneslärarexamen enligt bilaga 2 till högskoleförordningen (1993:100). De särskilt utvalda undervisningsämnena är för närvarande: svenska, engelska, moderna språk, svenska som andra språk, historia, geografi, religionskunskap, samhällskunskap, sociologi, företagsekonomi, matematik, fysik, kemi, biologi, naturkunskap och teknik. Utbildningen förutsätter att studenten redan har tillägnat sig goda ämneskunskaper.

Utbildningen omfattar 90 högskolepoäng och examen avläggs på grundnivå. Utbildningen styrs av Bestämmelser för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå vid Högskolan i Jönköping och anordnas i enlighet med vad som anges i högskolelagen (SFS 1992:1434 ändrad 2012:490). Examen utfärdas i enlighet med Högskoleförordningens examensordning (Högskoleförordningen 1993:100, bilaga 2, med senare ändringar samt högskoleförordningarna 2011: 686 och 2018: 1508 samt tilläggförordningar).

Utbildningen utgår från av statsmakterna fastlagda mål, beslutade läroplaner och andra styrdokument för relevant verksamhetsområde och bedrivs i överensstämmelse med de internationella deklARATIONER och överenskommelser som Sverige förbundet sig att beakta, t.ex. FN:s konvention om barnets rättigheter. Lärarutbildningen vid HLK skall baseras på ett inkluderande perspektiv, vilket innebär strävan efter att lärarstudenten utvecklar förmågor att anpassa verksamheten utifrån alla elevers förutsättningar och behov.

Mål

Allmänna mål för högskoleutbildning

Mål för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå (Högskolelagen SFS 1992:1434 ändrad 2012:490).

Utbildning på grundnivå skall utveckla studentens

- förmåga att göra självständiga och kritiska bedömningar
- förmåga att självständigt urskilja, formulera och lösa problem, och beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Inom det område som utbildningen avser skall studenten, utöver kunskaper och färdigheter, utveckla förmåga att

- söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå,
- följa kunskapsutvecklingen och
- utbyta kunskaper även med personer utan specialkunskaper inom området.

Utbildningen på avancerad nivå ska väsentligen bygga på de kunskaper som studenten får inom utbildning på grundnivå eller motsvarande kunskaper. Utbildning på avancerad nivå ska innebära fördjupning av kunskaper, färdigheter och förmågor i förhållande till utbildning på grundnivå och ska, utöver vad som gäller på grundnivå,

- ytterligare utveckla studentens förmåga att självständigt integrera och använda kunskaper,
- utveckla studentens förmåga att hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer, och
- utveckla studentens förutsättningar för yrkesverksamhet som ställer stora krav på självständighet eller forsknings- och utvecklingsarbete.

Mål för ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan (Högskoleförordningen 1993:100, bilaga 2; SFS 2013:1118).

För ämneslärarexamen ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som ämneslärare i den verksamhet som utbildningen avser. Studenten ska även visa kunskap och förmåga för annan undervisning för vilken examen enligt gällande föreskrifter kan ge behörighet.

Kunskap och förståelse

För ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan ska studenten

- visa sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete,
- visa sådana kunskaper i didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser samt visa kännedom om vuxnas lärande,
- visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen,
- visa sådan kunskap om barns och ungdomars utveckling, lärande, behov och förutsättningar som krävs för den verksamhet som utbildningen avser,
- visa kunskap om och förståelse för sociala relationer, konflikthantering och ledarskap,
- visa kunskap om skolväsendets organisation och villkor, relevanta styrdokument, läroplansteori och olika pedagogisk-didaktiska perspektiv samt visa kännedom om skolväsendets historia och
- visa fördjupad kunskap om bedömning och betygsättning.

Färdighet och förmåga

För ämneslärarexamen ska studenten

- visa fördjupad förmåga att skapa förutsättningar för alla elever att lära och utvecklas,
- visa fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik,

- visa förmåga att ta till vara elevers kunskaper och erfarenheter för att stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser,
- visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att identifiera och i samverkan med andra hantera specialpedagogiska behov,
- visa förmåga att observera, dokumentera och analysera elevers lärande och utveckling i förhållande till verksamhetens mål och att informera och samarbeta med elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att kommunicera och förankra skolans värdegrund, inbegripet de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna,
- visa förmåga att förebygga och motverka diskriminering och annan kränkande behandling av elever,
- visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten,
- visa kommunikativ förmåga i lyssnande, talande och skrivande till stöd för den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att säkert och kritiskt använda digitala verktyg i den pedagogiska verksamheten och att beakta betydelsen av olika mediers och digitala miljöers roll för denna, och
- visa förmåga att i den pedagogiska verksamheten utveckla färdigheter som är värdefulla för yrkesutövningen.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För ämneslärorexamen ska studenten

- visa självkänedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällseliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och utveckla sin kompetens i det pedagogiska arbetet.

Innehåll

Utbildningsområden

Utbildningen omfattar två områden: utbildningsvetenskaplig kärna om 60 högskolepoäng och verksamhetsförlagd utbildning om 30 högskolepoäng, förlagd inom relevant verksamhet och ämne. Efter genomgången utbildning ska studenten ha tillägnat sig lärarspecifika yrkeskunskaper, vilket kräver god integrering mellan de två utbildningsområdena och en god växelverkan mellan de högskoleförlagda och de verksamhetsförlagda delarna. Kunskaper och färdigheter i att använda digitala verktyg integreras i kurserna.

Utbildningsvetenskaplig kärna (UVK)

Den utbildningsvetenskapliga kärnan omfattar 60 högskolepoäng och innehåller åtta kurser på såväl grund- som avancerad nivå. Sammanflätade med dessa kurser ingår VFU med sammanlagt 30 högskolepoäng. Studierna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan anknyter till kommande yrkesutövning och omfattar följande: skolväsendets historia, organisation och villkor samt skolans värdegrund, innefattande de grundläggande demokratiska värderingarna och de mänskliga rättigheterna; läroplansteori och didaktik; vetenskapsteori och forskningsmetodik; utveckling, lärande och specialpedagogik; sociala relationer, konflikthantering och ledarskap; bedömning och betygsättning samt utvärdering och utvecklingsarbete.

Kursernas innehåll är dels gemensamt för alla lärarstudenter dels specifikt inriktat mot kommande yrkesverksamhet.

Verksamhetsförlagd utbildning (VFU)

VFU omfattar 30 högskolepoäng, och ska genomföras i en för studentens inriktning relevant verksamhet. Genom de verksamhetsförlagda delarna av utbildningen ska utbildningen knytas samman med den kommande yrkesverksamheten, och studenten ges praktisk erfarenhet av, övning i, och systematisk förberedelse för sin kommande yrkesverksamhet. Studenten ska, både under handledning och självständigt, utveckla kompetens att svara för planering, genomförande, dokumentation, utvärdering och utveckling av pedagogisk verksamhet och undervisning. Särskild vikt läggs vid förmågan att se alla elevers olikheter och behov.

Progression

Programmet omfattar kurser som är placerade i en studiegång som sammantaget bidrar till att studentens successivt utvecklar sin förmåga att arbeta självständigt som ämneslärare i gymnasieskolan.

Kompletterande pedagogisk utbildning

Kursförteckning

Förskola, skola och läraryrke på vetenskaplig grund och verksamhetsförlagd utbildning I (UVK), 15 hp

Lärande och utveckling för ämneslärare (UVK), 7,5 hp

Didaktik inom kompletterande pedagogisk utbildning (UVK), 7,5 hp

Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap för ämneslärare (UVK), 7,5 hp

Specialpedagogik för ämneslärare (UVK), 7,5 hp

Verksamhetsförlagd utbildning, 15 hp

Bedömning och betygsättning för ämneslärare (UVK), 7,5 hp

Utvärdering och utveckling och verksamhetsförlagd utbildning IV för ämneslärare (UVK), 15 hp

Skolans uppdrag och lärarens profession i ett föränderligt samhälle för ämneslärare (UVK) 7,5 hp

Programmet är under uppbyggnad och eventuellt kan smärre förändringar avseende kursers och delkursers längd och namn komma att ske.

Undervisning och examination

Kurser

För varje i utbildningen ingående kurs upprättas en särskild kursplan, som fastställs av utbildningschef efter behandling i utbildningsrådet. För varje kurs utses en examinator och det ska finnas ett kurslag, bestående av de lärare som svarar för huvuddelen av undervisningen.

Kurslaget har ansvaret för att kursen planeras, genomförs och värderas enligt gällande bestämmelser. Inom kurslaget leds och samordnas arbetet av en kursansvarig lärare.

Representanter för studenterna ska beredas tillfälle att medverka i kurslagets arbete.

Undervisning

Undervisningsresurser och studieinsatser ska sammantaget ge studenten en god förberedelse för de kommande arbetsuppgifterna. Undervisningen består av föreläsningar, gruppundervisning, seminarier, handledning, exkursioner och fältstudier m.m. Dessutom är delar av undervisningen verksamhetsförlagda. Undervisning sker i huvudsak på svenska men undervisning på engelska ingår. I utbildningen används den webbplattform Högskolan beslutat om.

Det personliga ansvaret för utbildningens resultat betonas. Undervisningen har ett innehåll och

en uppläggning som förutsätter ett aktivt deltagande och gör att studenten utvecklar förmåga till kritisk och analytisk prövning av förvärvade kunskaper och erfarenheter.

Examination och betyg

För varje kurs sätts ett sammanfattande betyg. Betyg sätts efter en tregradig skala med något av betygsgraderna Väl godkänd, Godkänd eller Underkänd. Hur sammanvägning sker av betyg på olika examinationsmoment till ett samlat kursbetyg ska anges i kursplanen. Examinationsformer ska bestämmas för varje kurs så att de ger underlag för en individuell bedömning av varje student, utifrån kursens lärandemål. Student som fått godkänt betyg på ett examinationsmoment kan inte examineras igen för att höja betyget. Närmare bestämmelser om examination och betygssättning återfinns i respektive kursplan samt i de studieanvisningar som tillhandahålls vid kursstart.

Examinator för kurs beslutas av VD. Examinator ska samordna betygssättningen och se till att betyg avges av respektive lärare för varje i kursen ingående examinationsmoment.

En student erbjuds normalt tre examinationstillfällen per examinerade moment och år. En student som inte har blivit godkänd på ett eller flera examinerande moment har rätt att åter examineras på dessa moment först i samband med nästa examinationstillfälle för momentet, som ska infalla senast 12 veckor efter ordinarie examination. Detsamma gäller om studenten inte lämnat in skriftliga, examinerande uppgifter i tid eller varit frånvarande utan att anmäla giltigt förfall vid sådana examinerande moment som kräver närvaro. Efter att ha blivit underkänd vid examination på samma moment tre gånger har studenten rätt att på begäran få därpå följande examination bedömd och betygssatt av ny examinator.

Antalet examinationstillfällen på den del av utbildningen som är verksamhetsförlagd (VFU) är begränsad. En student som inte godkänts vid första tillfället har rätt att genomföra VFU ytterligare två gånger. Efter att ha blivit underkänd på VFU två gånger har studenten rätt att på begäran få följande examination bedömd och betygssatt av ny examinator samt att handledas av annan handledare än vid tidigare tillfällen.

Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet samt Samhällskunskap 1b eller 1a1 och 1a2. Eller: Engelska B, Samhällskunskap A, Svenska 3/B eller Svenska som andraspråk 3/B. Dessutom krävs ämnesstudier i ett ämne omfattande minst 120 hp, inklusive ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 hp. Med ämne avses relevant undervisningsämne i gymnasieskolan.

Villkor för fortsatta studier

För VFU gäller att föregående VFU måste vara godkänd. Övriga särskilda förkunskapskrav anges i respektive kursplan.

Examenskrav

Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan efter genomförd kompletterande pedagogisk utbildning avläggs på grundnivå och uppnås efter att studenten har fullgjort erforderliga kursfordringar och i övrigt uppfyller kraven för ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan.

Kurserna inom programmet (se kursförteckning) ska vara genomförda med godkänt resultat. Även andra kurser med liknande innehåll och omfattning kan efter särskilt beslut av utbildningsledare ingå i examen (se Tillgodoräknande).

Kvalitetsutveckling

Undervisningen skall präglas av studenternas medinflytande och medansvar. Studenternas medinflytande skall möjliggöras genom formell representation i för utbildningen och studiemiljön relevanta beslutande och beredande organ samt genom en fortlöpande kommunikation mellan studenter/studentrepresentanter och utbildningens ledning. Representanter för studenterna skall även beredas plats i tillfälliga arbetsgrupper vilka behandlar för utbildningen relevanta frågor samt i kurslagsarbete.

Efter varje kurs ska en utvärdering genomföras enligt särskilt fastställda anvisningar. Den kursansvarige läraren är ansvarig för att så sker. Kursutvärderingen ska genomföras i samråd med undervisande lärare och studenterna. Den ska inriktas i huvudsak på måluppfyllelse, innehåll, uppläggning och relevans för studenternas professionella utveckling.

Kursutvärderingens resultat ska sammanfattas skriftligen genom den kursansvarige lärarens försorg, samt om möjligt en student, på ett sådant sätt att den kan utgöra ett underlag för vidareutveckling av kursinnehåll och arbetsformer samt vara till ledning för kommande planering. Sammanfattad och kommenterad kursutvärdering ska göras tillgänglig för studenter genom att publiceras på av Högskolan beslutad lärplattform.

Övrigt

Särskilda förkunskapskrav för kurs inom programmet anges i respektive kursplan.

Internationalisering

Högskolan för lärande och kommunikation betonar ett internationellt perspektiv och arbetar för att skapa en internationell utbildnings- och forskarmiljö. Internationella inslag i undervisningen på hemmaplan sker genom besökande lärare/forskare från andra länder som deltar i undervisningen. IKT används för internationella kontakter. Viss undervisning sker på engelska. I kurserna görs internationella jämförelser. Kurslitteratur på engelska används. För utlandsstudier gäller särskild ansökan. Utbildningsledare ska i förväg godkänna kurser i utlandsstudier så att de kan tillgodoräknas inom programmet. Studenternas egna erfarenheter från praktik och annan verksamhet, t.ex. utlandsstudier ska tas tillvara i undervisningen.

Studieuppehåll

Studenter som antagits till ett program har platsgaranti på de kurser som ingår i programmet, eller motsvarande kurser, under den tid som motsvarar normalstudietid på programmet.

Utbildningsledningen kan på ansökan av en student bevilja studieuppehåll om skäl för detta finns. Ansökan om studieuppehåll beviljas vanligtvis för ett läsår i taget och studenten hänvisas till att följa studiegången för studenter som antagits vid senare tillfälle. En student som fått studieuppehåll har rätt att återuppta studierna efter uppehållstidens utgång med samma garanti för plats som gällde före studieuppehållet men med reservation för att ändringar av utbildnings- och kursplaner kan genomföras under uppehållstiden.

En student som lämnar utbildningen ska anmäla studieavbrott. Den som lämnar studierna utan att ha fått en ansökan om studieuppehåll beviljad anses ha avbrutit utbildningen. Den student som inte anmäler återupptagande av studier efter beviljat studieuppehåll anses ha avbrutit utbildningen.

Avrådan och avbrytande av studier

Om det föreligger tveksamhet om en students förutsättningar att fullfölja utbildningen med godkänt resultat eller om hans/hennes lämplighet för det yrke utbildningen syftar till ska utbildningsledningen utreda om studenten bör avrådas från att fullgöra utbildningen.

Utredningen ska ske i samråd med berörda lärare inom såväl högskole- som

verksamhetsförlagda delar av utbildningen och ska också innefatta ingående samtal med studenten själv. En student, som efter utredning bedöms sakna tillräckliga förutsättningar för att fullfölja utbildningen eller vara olämplig för yrket, ska avrådas från att fortsätta studierna. Studenten ska då beredas tillfälle att med studievägledare diskutera alternativa utbildningar. En student som efter tre möjligheter att nå godkänt resultat på verksamhetsförlagda studier ändå inte nått godkänt resultat ska avrådas från fortsatta studier.

Högskolan i Jönköping får avbryta en students medverkan i praktik under pågående kurs i de undantagsfall som en student i praktik visat grov oskicklighet. Detsamma gäller om grov oskicklighet visats under moment i utbildningen som förbereder för praktik. Ett beslut om avbrytande av praktik ska fattas skriftligt av VD efter förslag från examinator eller kursansvarig lärare. De förutsättningar som krävs för beslutet ska framgå av kursplanen. En förutsättning är att det bedöms föreligga en påtaglig risk att studenten kan komma att skada annan person. En student vars praktik har avbrutits p.g.a. grov oskicklighet får inte delta i kursen på nytt innan högskolan har kontrollerat och godkänt att studenten har de kunskaper och färdigheter som behövs. Snarast möjligt efter beslutet ska högskolan fastställa en individuell plan för studenten där det framgår vilka kunskaps- och färdighetsbrister som finns, vilket stöd studenten kan räkna med från högskolan, hur kontrollen ska gå till, när den första kontrollen ska äga rum och när eventuella nya kontroller får äga rum.

För Högskolan i Jönköping gäller en särskild antagningsordning för utbildningar på grundnivå och avancerad nivå. Fastställs av Nämnden för utbildning och forskning varje år senast 15 april.